

Εφαρμογή, συνέπειες και αντίκτυπος της ισχύουσας νομοθεσίας περί εσωτερικής αγοράς

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή, τις συνέπειες και τον αντίκτυπο της ισχύουσας νομοθεσίας περί εσωτερικής αγοράς (2004/2224(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση του αντικτύπου (COM(2002)0276),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Ιουνίου 2002 σχετικά με το σχέδιο δράσης «Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος» (COM(2002)0278),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2002 για τη βελτίωση του ελέγχου της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (COM(2002)0725),
- έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2003 για τη βελτίωση της νομοθεσίας¹, η οποία συνήφθη από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή,
- έχοντας υπόψη του το ψήφισμά του, της 20ής Απριλίου 2004, σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων της κοινοτικής νομοθεσίας και των διαδικασιών διαβούλευσης²,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της 25ης και 26ης Νοεμβρίου 2004,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2005, με τίτλο «Βελτίωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2005)0097),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 21ης Μαρτίου 2005 με τίτλο «Βελτίωση της νομοθεσίας 2004» (COM(2005)0098),
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής της 15ης Ιουνίου 2005 για την αξιολόγηση του αντικτύπου και τα παραρτήματα αυτών (SEC(2005)0791),
- έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με τη βελτίωση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας και σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας³,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2005, με τίτλο «Δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής για την εσωτερική αγορά 2003-2006», (COM(2005)0011),

¹ EE C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

² EE C 104 E της 30.4.2004, σ. 146.

³ EE C 24 της 31.1.2006, σ. 39 και σ. 52.

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Οκτωβρίου 2005 με τίτλο «Εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος της Λισαβόνας: Στρατηγική για την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος» (COM(2005)0535),
 - έχοντας υπόψη την από 22 και 23 Μαρτίου 2005 αναθεώρηση της στρατηγικής της Λισαβόνας,
 - έχοντας υπόψη τις εκθέσεις επί των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αγοράς,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (Α6-0083/2006),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην προαναφερθείσα διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2003, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεσμεύτηκαν να προωθήσουν την πρωτοβουλία για τη βελτίωση της νομοθεσίας,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην αναθεωρημένη ατζέντα της Λισαβόνας, η Επιτροπή έθεσε τη βελτίωση της νομοθεσίας στο επίκεντρο των προσπαθειών για ενίσχυση της απασχόλησης και της ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απορρύθμιση και η μείωση του μεγέθους της γραφειοκρατίας που προκύπτει από την ευρωπαϊκή νομοθεσία αποτελούν καίριες προϋποθέσεις για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας πρέπει να οδηγήσει σε περισσότερο ανταγωνιστική θέση στην παγκόσμια οικονομία, σε δίκαιους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών, στην τόνωση της ανάπτυξης και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιδίωξη του στόχου της βελτίωσης της νομοθεσίας δεν πρέπει να οδηγήσει σε υποβάθμιση του επιπέδου της περιβαλλοντικής προστασίας, της κοινωνικής προστασίας και της προστασίας των καταναλωτών,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα ωφεληθούν από τη θέσπιση καλών, σαφών και απλών νόμων για την εσωτερική αγορά, γεγονός που θα διευκολύνει την εφαρμογή και την εκτέλεσή τους,
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενδιαφερόμενοι φορείς έχουν εκφράσει ανησυχίες για τις δυσκολίες που προκύπτουν από ασαφείς ή ατελείς έννοιες, ορισμούς και διατάξεις που περιλαμβάνει η κοινοτική νομοθεσία,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προβλήματα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής συχνά οφείλονται στην κακή διατύπωση των νομοθετικών κειμένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ευρωπαϊκά νομοθετικά όργανα έχουν σημαντική ευθύνη στο θέμα αυτό και οφείλουν συνεπώς να αποφύγουν σύνθετες και ασαφείς συμβιβαστικές λύσεις στις διαπραγματεύσεις,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ασάφειες των κειμένων προκαλούν νομικές αβεβαιότητες και ανακολουθίες κατά τη μεταφορά των κειμένων στο εθνικό δίκαιο, με ενδεχόμενο κίνδυνο

στρέβλωσης του ανταγωνισμού και κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς,

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι διαδοχικές εκθέσεις επί των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αγοράς δείχνουν ότι, παρά τις βελτιώσεις σε ορισμένα κράτη μέλη, η μεταφορά και η εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας συνεχίζει να συνιστά πρόβλημα,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή και τη μεταφορά της υφισταμένης νομοθεσίας, με στόχο την αποφυγή ανακολουθιών που υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, τα δικαιώματα των εργαζομένων και των καταναλωτών και την ικανότητα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων να αξιοποιούν πλήρως τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από διαδοχικές εκθέσεις επί των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αγοράς προκύπτει το συμπέρασμα ότι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο συνεχίζει να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα σε διάφορα κράτη μέλη,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για τη βελτίωση της νομοθεσίας απαιτούνται τόσο εκ των προτέρων εκτιμήσεις όσο και εκ των υστέρων αξιολογήσεις των επιπτώσεων, προκειμένου να ελέγχεται εάν οι στόχοι είναι δυνατόν να επιτευχθούν ή εάν έχουν επιτευχθεί,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη χρήσης εναλλακτικών τρόπων ρύθμισης σε ενδεδειγμένες περιπτώσεις και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Συνθήκη ΕΚ δεν απαιτεί ρητώς τη χρήση νομικών πράξεων,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, βάσει της προαναφερθείσας διοργανικής συμφωνίας, οι τρόποι αυτοί ρύθμισης δεν θα ισχύουν σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διακυβεύονται θεμελιώδη δικαιώματα ή σημαντικές πολιτικές επιλογές ή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κανόνες πρέπει να εφαρμόζονται ενιαία σε όλα τα κράτη μέλη,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει επίσημος μηχανισμός μέσω του οποίου να ενημερώνεται το Κοινοβούλιο πριν προταθεί η χρήση μεθόδων εναλλακτικών της νομοθεσίας, ή να ζητείται η γνώμη του σχετικά με τα μέτρα που θα θεσπιστούν με εναλλακτικές μεθόδους ρύθμισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η απουσία ελεγκτικού μηχανισμού πλήττει τον ρόλο του Κοινοβουλίου ως εγγυητή της δημοκρατικής νομιμότητας,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαραίτητο και τα τρία θεσμικά όργανα να διαθέσουν πόρους και προσωπικό για τη συγκρότηση ειδικών ομάδων «βελτίωσης της νομοθεσίας»,
 1. τονίζει την ανάγκη υιοθέτησης κοινής προσέγγισης για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία θα στηρίζεται σε μια βασική δέσμη ρυθμιστικών αρχών, ήτοι επικουρικότητα, αναλογικότητα, λογοδοσία, συνέπεια, διαφάνεια και στόχευση· τονίζει ότι αυτή η προσέγγιση δεν μπορεί να παρακάμψει τα δικαιώματα της κοινωνικής διαβούλευσης και πρέπει να σέβεται τις αρχές της συμμετοχικής δημοκρατίας·
 2. τονίζει ότι το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να συγκροτήσουν ειδικές ομάδες «βελτίωσης της νομοθεσίας», να δημιουργήσουν διοργανική ομάδα εργασίας που θα ασχολείται με την κατάρτιση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τον έλεγχο

ποιότητας, καθώς και να ανταλλάσσουν και να αναλύουν βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τη βελτίωση της νομοθεσίας·

3. προτρέπει την Επιτροπή να καταρτίσει συνοπτικό, σαφή οδηγό για τη διαδικασία βελτίωσης της νομοθεσίας, περιγράφοντας τα βασικά στάδια αξιολόγησης τα οποία πρέπει να ακολουθηθούν κατά την εξέλιξη, την ανάπτυξη και την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβάνοντας την εκ των υστέρων αξιολόγηση σημαντικών ζητημάτων, σε συνεργασία με το Κοινοβούλιο·
4. αξιώνει όλες οι προτάσεις της Επιτροπής να συνοδεύονται από έκθεση επιθεώρησης για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία να συνοψίζει τα στάδια μέσω των οποίων πρέπει να προχωρήσει η πρόταση, ζητεί επίσης αυτή η έκθεση επιθεώρησης να ενημερώνεται μετά την ολοκλήρωση κάθε σταδίου, με διασταυρούμενες παραπομπές σε σχετικές μελέτες ή αξιολογήσεις αντικτύπου·
5. τονίζει ότι η στρατηγική κανονιστική προσέγγιση και το σταθερό πλαίσιο θα επιφέρουν βέλτιστα αποτελέσματα παρέχοντας τη δυνατότητα στους επηρεαζόμενους τομείς να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν τη νομοθεσία με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο· επαινεί την Επιτροπή για την πρωτοβουλία CARS 21, η οποία αποτελεί καλό παράδειγμα στρατηγικής προσέγγισης της νομοθεσίας·
6. ζητεί από την Επιτροπή να διενεργεί τόσο εκ των προτέρων εκτιμήσεις όσο και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του αντικτύπου της νομοθεσίας, να συμμετέχει στην εκτίμηση του βαθμού επίτευξης βασικών στόχων πολιτικής και να συμβάλλει στη διαδικασία ελέγχου της νομοθεσίας·
7. θεωρεί απαραίτητο, προς το συμφέρον της συνεπούς εφαρμογής των αξιολογήσεων αντικτύπου εκ μέρους της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά τη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά, η ποιότητά τους να υποβάλλεται σε ενδελεχή έλεγχο ποιότητας·
8. αξιώνει όλες οι νομοθετικές προτάσεις που διαβιβάζονται στο Κοινοβούλιο να περιλαμβάνουν σύνοψη της αξιολόγησης του αντικτύπου·
9. τονίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι, κατά τη μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, δεν προκαλούν νέα προβλήματα εφαρμογής επιβάλλοντας πρόσθετες απαιτήσεις σε εθνικό επίπεδο («επιχρύσωση») και το επιβεβαιώνει με επίσημη δήλωση προς την Επιτροπή·
10. τονίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να ενοποιεί, να απλουστεύει και να κωδικοποιεί την κοινοτική νομοθεσία, προκειμένου αυτή να καταστεί πιο προσιτή και ευανάγνωστη·
11. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει νέες προτάσεις για τη μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς· είναι της γνώμης ότι οι εταίροι στον κοινωνικό διάλογο πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτόν επί ίσοις όροις και να υπάρξει διαβούλευση με τις οργανώσεις καταναλωτών και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις·
12. προτρέπει την Επιτροπή να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του προληπτικού ελέγχου των εθνικών σχεδίων τεχνικών κανονισμών σύμφωνα με την οδηγία 98/34/EK για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και

κανονισμών¹, μεταξύ άλλων αυξάνοντας την πρόσβαση του κοινού σε ενστάσεις που εγείρουν η Επιτροπή και άλλα κράτη μέλη·

13. αξιώνει από την Επιτροπή να θεσπίσει διαφανή, ταχεία διαδικασία επί παραβάσει για δοκιμαστικές εφαρμογές της εσωτερικής αγοράς και να ενημερώσει το Κοινοβούλιο για τον τρόπο με τον οποίο ελέγχονται στην πράξη και τίθενται υπόψη των καταγγελλόντων τα κριτήρια προτεραιότητάς της για τον χειρισμό των παραβάσεων – όπως εξαγγέλθηκαν με την προαναφερθείσα ανακοίνωσή της σχετικά με την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας·
14. προτρέπει το Συμβούλιο και την Επιτροπή να βελτιώσουν την παρακολούθηση της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και της συμμόρφωσης προς αυτό· είναι της γνώμης ότι αυτό πιθανόν θα συμβάλει στη βελτίωση των δεικτών μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και στην ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών καθώς και στη θέσπιση κυρώσεων για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης· επιμένει οι εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή να μην περιορίζονται σε νομική ανάλυση των μέσων εφαρμογής αλλά να αξιολογούν επίσης την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας στην πράξη·
15. τονίζει ότι πρέπει να διαβιβάζεται στο Κοινοβούλιο κατάλογος των μέτρων πολιτικής στα οποία η Επιτροπή έχει χρησιμοποιήσει εναλλακτικούς τρόπους ρύθμισης, ο οποίος θα περιλαμβάνει αξιολόγηση της αποτυχίας ή της επιτυχίας των τρόπων αυτών, τον έμπρακτο αντίκτυπό τους στην κατάσταση –και ειδικότερα στα δικαιώματα των εργαζομένων και των καταναλωτών, στην κοινωνική συνοχή, στον θεμιτό ανταγωνισμό, την τόνωση της ανάπτυξης και στην ανταγωνιστική θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης– και επισήμανση των βέλτιστων πρακτικών και των διδαγμάτων που μπορούν να αντληθούν από τη διαδικασία αυτή· τονίζει ότι οι πληροφορίες αυτές πρέπει να ενσωματώνονται στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας·
16. αναγνωρίζει ότι η κλασική νομοθετική μέθοδος δεν είναι πάντα ο κατάλληλος τρόπος για την επίτευξη ενός στόχου πολιτικής·
17. τονίζει τον κεντρικό ρόλο του Κοινοβουλίου, και συγκεκριμένα του αρμόδιου εισηγητή, στην παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας από τα κράτη μέλη και της συμμόρφωσης με αυτήν, καθώς και την εποπτεία αυτών από την Επιτροπή·
18. αναγνωρίζει τις δυνατότητες της διαδικασίας Lamfalussy για την επίτευξη μιας ενιαίας αγοράς στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, αλλά εκφράζει λύπη για την αργή πρόοδο στην επίτευξη μιας διοργανικής συμφωνίας η οποία θα αναγνωρίζει πλήρως το ρόλο του Κοινοβουλίου στη διαδικασία υλοποίησης·
19. τονίζει ότι η Επιτροπή στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της πρέπει να περιλαμβάνει κατάλογο των προτάσεων για τις οποίες ενδέχεται να εφαρμοστούν εναλλακτικές μέθοδοι ρύθμισης·
20. τονίζει ότι οι εναλλακτικές προτάσεις ρύθμισης πρέπει να περιλαμβάνουν σαφείς στόχους και καθορισμένες προθεσμίες για την ανάληψη δράσης, καθώς και κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης·

¹ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

21. προτείνει στις επιτροπές του Κοινοβουλίου να δημιουργήσουν στέρεους μηχανισμούς ελέγχου για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής και της χρήσης εναλλακτικών μορφών ρύθμισης, με στόχο τη διασφάλιση της δυνατότητας άσκησης ένδικων μέσων από τους καταναλωτές σε περίπτωση που οι φορείς εκμετάλλευσης δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο αυτών των εναλλακτικών προτάσεων ρύθμισης·
22. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.